

У Х В А Л А
ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятнадцятої статті 23, абзацу другого частини третьої статті 24¹, частини першої статті 103⁴, пункту 42 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Бюджетного кодексу України, підпункту 4 пункту 18 розділу I Закону України „Про внесення змін до Бюджетного кодексу України“

м. К и ї в
13 червня 2018 року
№ 38-у/2018

Справа № 1-21/2018(474/17)

Велика палата Конституційного Суду України у складі суддів:

Тупицького Олександра Миколайовича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича – доповідача,
Колісника Віктора Павловича,
Кривенка Віктора Васильовича,
Лемака Василя Васильовича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Мойсика Володимира Романовича,
Саса Сергія Володимировича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності)

положень частини п'ятнадцятої статті 23, абзацу другої частини третьої статті 24¹, частини першої статті 103⁴, пункту 42 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Бюджетного кодексу України, підпункту 4 пункту 18 розділу I Закону України „Про внесення змін до Бюджетного кодексу України“ від 20 грудня 2016 року № 1789–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 2, ст. 26).

Заслухавши суддю-доповідача Касмініна О.В. та дослідивши матеріали справи, Велика палата Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. До Конституційного Суду України звернулися 46 народних депутатів України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення частини п'ятнадцятої статті 23, абзацу другої частини третьої статті 24¹, частини першої статті 103⁴, пункту 42 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс), підпункту 4 пункту 18 розділу I Закону України „Про внесення змін до Бюджетного кодексу України“ від 20 грудня 2016 року № 1789–VIII (далі – Закон).

Відповідно до частини п'ятнадцятої статті 23 Кодексу якщо після прийняття закону про Державний бюджет України протягом бюджетного періоду Міжвідомчою комісією з питань державних інвестиційних проектів за результатами моніторингу стану розроблення та реалізації державних інвестиційних проектів встановлено порушення строків розроблення або реалізації державного інвестиційного проекту, бюджетні призначення для реалізації такого проекту можуть передаватися для реалізації інших державних інвестиційних проектів від одного головного розпорядника коштів державного бюджету до іншого головного розпорядника коштів державного бюджету, бюджетні призначення щодо яких визначено у законі про Державний бюджет України; передача бюджетних призначень у випадку,

передбаченому цією частиною статті, здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України (підготовку якого здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного і соціального розвитку, на підставі рішення Міжвідомчої комісії з питань державних інвестиційних проектів), погодженим з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Автори клопотання стверджують, що Кабінет Міністрів України наділено додатковими повноваженнями, що призводить до порушення статті 6, частини другої статті 19, статей 75, 85, 95 Конституції України.

Абзацом другим частини третьої статті 24¹ Кодексу передбачено, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної регіональної політики, утворює комісію для оцінки та відбору програм і проектів, до складу якої входять члени Комітету Верховної Ради України з питань бюджету за рішенням цього комітету (чисельністю не менше 50 відсотків складу такої комісії); така комісія на підставі поданих пропозицій (крім пропозицій щодо програм і проектів, погоджених з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури і спорту) здійснює оцінку та відбір зазначених програм і проектів на конкурсних засадах у межах індикативного прогностичного обсягу коштів державного фонду регіонального розвитку з дотриманням таких критеріїв розподілу між Автономною Республікою Крим, областями та містами Києвом і Севастополем. Народні депутати України вважають, що „таке змішування представників органів виконавчої та законодавчої влади суперечить закріпленому у частині першій статті 6 Конституції України засадничому принципу поділу державної влади в Україні на законодавчу, виконавчу та судову“.

У конституційному поданні стверджується, що охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм для створення умов ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. Проте у частині першій статті 103⁴ Кодексу зазначено, що

медична субвенція не спрямована на видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв, а це суперечить, на думку суб'єкта права на конституційне подання, статтям 49, 142 Конституції України.

Народні депутати України звертаються з клопотанням визнати неконституційними також положення пункту 42 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Кодексу, за якими у 2017–2021 роках щорічний обсяг коштів Державного бюджету України, які спрямовуються на державну підтримку сільськогосподарських товаровиробників, становить не менше 1 відсотка випуску продукції у сільському господарстві. Автори клопотання вважають, що така норма суперечить частині другій статті 95 Конституції України, згідно з якою будь-які видатки на загальносуспільні потреби, розмір і цільове спрямування цих видатків визначаються виключно законом про Державний бюджет України.

Крім того, народні депутати України наголошують, що внесена зміна до Кодексу підпунктом 4 пункту 18 розділу I Закону (цифри „2015“ замінено цифрами „2017“) суперечить статтям 1, 8, 58 Основного Закону України, оскільки порушено процедуру розгляду, ухвалення та набрання чинності нормативно-правового акта.

Стверджуючи про неконституційність оспорюваних положень Кодексу і Закону, автори клопотання посилаються на норми Конституції і законів України, юридичні позиції Конституційного Суду України, викладені в його рішеннях від 10 червня 2010 року № 16-рп/2010 та від 11 жовтня 2011 року № 10-рп/2011.

2. Велика палата Конституційного Суду України, розглядаючи питання про відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з постановленням Третьою колегією суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 24 квітня 2018 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 3 частини першої статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“, виходить з такого.

Відповідно до частини третьої статті 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні щодо конституційності акта (його окремих положень) зазначаються акт (його конкретні положення), що належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити акт (його окремі положення), а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності акта (його окремих положень).

Суб'єкт права на конституційне подання аргументує невідповідність положень частини п'ятнадцятої статті 23 Кодексу Конституції України тим, що згідно з ними Кабінет Міністрів України своїм рішенням здійснює перерозподіл бюджетних призначень, передаючи їх від одного головного розпорядника коштів державного бюджету до іншого головного розпорядника коштів державного бюджету для реалізації державного інвестиційного проекту, чим перебирає на себе повноваження Верховної Ради України, проте автори клопотання не обґрунтували зазначеного, а обмежились посиланням на статті Конституції України.

Народні депутати України також не навели обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень абзацу другою частини третьої статті 24¹ Кодексу, а лише зазначили статтю Конституції України, з якою ці положення, на їхню думку, не узгоджуються.

У конституційному поданні стверджується, що непоширення медичної субвенції на видатки на оплату комунальних послуг, що передбачено положеннями частини першої статті 103⁴ Кодексу, порушує принцип забезпечення охорони здоров'я державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм, закріплений частиною другою статті 49 Конституції України. Проте автори клопотання не розкривають змісту наведеного принципу та не вказують на взаємозв'язок з ним оплати комунальних послуг, що свідчить про відсутність обґрунтування тверджень щодо неконституційності зазначеного положення Кодексу.

Народні депутати України вважають, що положеннями пункту 42 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Кодексу встановлено обсяг коштів, які виділяються державою на загальносуспільні потреби. Однак вказаною нормою встановлено лише нижню межу обсягу таких коштів, а не їх розмір, а отже, аргументів стосовно неконституційності зазначеного положення Кодексу у конституційному поданні не наведено.

Суб'єкт права на конституційне подання просить визнати положення підпункту 4 пункту 18 розділу I Закону неконституційним і вказує на порушення встановленої Конституцією України процедури розгляду, ухвалення цього нормативно-правового акта та набрання ним чинності. Проте у матеріалах конституційного подання немає аргументів, що обґрунтовують таке твердження.

Отже, у конституційному поданні не наведено обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень частини п'ятнадцятої статті 23, абзацу другою частини третьої статті 24¹, частини першої статті 103⁴, пункту 42 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Кодексу, підпункту 4 пункту 18 розділу I Закону, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 частини першої статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 35, 51, 52, 61, 62, 66, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 52 Регламенту Конституційного Суду України Велика палата Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо

відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятнадцятої статті 23, абзацу другою частини третьої статті 24¹, частини першої статті 103⁴, пункту 42 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Бюджетного кодексу України, підпункту 4 пункту 18 розділу I Закону України „Про внесення змін до Бюджетного кодексу України“ від 20 грудня 2016 року № 1789–VIII на підставі пункту 3 частини першої статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

2. Ухвала Великої палати Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ